

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՓԱՂԱԳԱԿԱՆ ԵՐ ԱՅԼՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻՆ ԳԵՂԱՐԱՆԻՆԵՐ

Ամեն տեղի համար ուր այս լրագրի մուտքը արգելուած չէ, ամբողջ 13րդ շրջանի (97-րդ տարի) բաժնորդագրին է 20 ֆր. կանխիկ վարելի է նաև բաժնորդագրուել քանի ամսի համար որ ուզուի, ամեն մէկ ամսականը 2 1/2 ֆր. հաշուելով և 1898 թուին ամսէն անդին չանցնելու պայմանով:

ԺԴ ՏԱՐԻ ԹԻԻ 51

1898 ՄԱՐՏ 5
1898 ՓԵՏՏՈՒԱՐ 21 (2. 3.)
ՇԱՐՈՒՆ
Կը հրատարակուի ի Երթ. օրեր

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Խմբագրութիւնը, եթէ հարկ համարի, հասնում է կառավարման միայն կը հրատարակէ իրեն զրկուած գրութիւնները: Պարտաւոր չէ վերագրուել չհրատարակուած ձեռագիրները:
Մանուկներ կընդունուին հայերէն և ֆրանսերէն լեզուով: Մանուկ ման 1 միջակ դիրք 1 սանդիկ կարծէ. 1 դիւանդ 2 սանդիկ:
Les annonces, en français et en arménien, sont reçues aux bureaux de la Rédaction: Rue Fortia, 7.

ԲՈՎԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ

Նամակ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներին (Նիւ Եորք). — Օտարութիւն և Հայ Երկրաստացի (նոտանար). — Լուսնոսի L'Arménie լրագիրը. — Փարիզի «Կեդրոնական Միութիւն»ը. — Ռուսիա եւ Անգլիա Հայաստանի մասին. — Անգլիայի քաղաքականութիւնը. — Յունական փոխառութիւնը. — Կրեւտի խնդիրը. — Յունաստանի քաղաքական վրայ եղած յարձակումը. — Ֆրիքիսիւն լուրեր. — Մայրաքաղաք Աթէնքի գործերը. — Արտասահմանի լուրեր. — Մանուկներ:

Ն Ա Մ Ա Կ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻՆ ՄԱՍՆԱԿԱՆ ԵՐ ԱՅԼՆԵՐԷՆ

Նիւ-Եորք, 22 փետր. 98
Գաղափարաւորեան տխուր հետեւանքները
Եթէ գաղթականական հոսանքը զէպի այս երկիր քիչ մ'ալ երկար տևէ, Հայաստան իր հարազատ գաւախներէն ամայացած մի երկիր կը դառնայ. ճանապարհի նեղութիւններ, անգործութիւն և յետին թշուառութիւններն հոս տեղ դեռ չկարացին զսպել և պահել այս ժողովուրդ իր երկրին մէջ ուր միայն թուրքի սուրն է յայտնի համարձակ գլխին վերնը կախուած և դեռ Հայեր կուգան ու կուգան, երբեմն ալ և ալ պատճառներով նաւահանգստէն ետ կը զրկուին և դարձեալ կուգան:

Կոտորածների հետեւանքով արտասահման թափած Հայերը՝ Կիպրոս, Պուլկարիա, Էգիպտոս և այլուր պահ մը երեքալէ վերջ, երբ իրենց դրամ բոլորովին սպառելու կը մօտենայ, կորոշեն իրենք դիրքն Սմերիկա Նեոտի, իմացած լինելով թէ հոն «վերջապէս ապրուստ մը կըլլայ»: Հոս կանգ կառնուին, թափառաշրջիկ կեանք մը վարելուն դադար տալով առժամայն և իրենք զիրենք երջանիկ կարծելով պահ մը:

Բայց դեռ մեղրալուսնի մը չափ միջոց չանցած, նորեկ Հայը՝ կը տեսնես զընացած է հոս դալուն, զլիւսն կը գարնէ, «սխալ անդեկութիւն» ստացած է, խաբուած է, կուգէ հոս դառնալ. բայց դրամ չկայ, դրամ. և քիչ դրամով ալ չլինի. կը զիջանի կամ, ճիշդ բառով, ինքնաբերաբար հոս կը մնայ միայն առաջին պատեհութեամբ ետ դառնալու պայմանով: Ամերիկա պանդխտող առհասարակ աւան Հայի բանական է այդ որ միշտ

անգործադրելի մնացած է և կը մնայ: Եթէ դիրքն կերպով և թերի ծախքով Ամերիկայէն ուրիշ տեղ մ'ալ եւ զո՞վ լինէր տեղափոխուելու, մենք այսօր Ամերիկայի մէջ չատնուաղ թիւ մը պիտի ունենայինք. չգիմանալով գործաւորական չարքաշ աշխատութեանց և չախորժելով իրենց բոլորովին անմասն կեանքի պայմաններէն, խոյս պիտի տային այս երկրէն ալ, կամ հայրենիք և կամ ուրիշ աւելի աղէկ տեղ մը կը գործնանալու նպատակով: Սակայն ովկիանեան անհուն անջրպետէն անդին նորեկ Հայ մարդուն միտքը ալ լին չկրնար սլանալ երբ նորա ֆիզիքականը կաշկանդուած է նիւթական անողոք կապանքներով. ապրելու խնդիրը, սովամահ կորնչելու վայրագ ուրուականը անմիջապէս կը ներկայանայ նորեկի երեսակայութեան առաջ, ուստի ճարահատած անձնատուր կը լինի երկրին և ամեն պայմաններին. մոռնալով իր հին կեանքը, մոռնալով իր հին դիրքը, մոռնալով իր հին արժանիքն ու վարկը, նոր կեանքով կը սկսի ամենէն ստորին աստիճաններէն հետզհետէ վեր բարձրանալ — եթէ յաջողի բարձրանալ:

Հարուստ վաճառական էր նա, յարգուած արհեստաւոր էր նա, ուսումնական վարժապետ էր նա, ընկերականութեան մէջ դիրք ունեցող հանրածանօթ անձ էր նա, և այլն և այլն էր նա վերջապէս իր հայրենիքի մէջ. այսօր նա բոլորովին քերթուած է իր բոլոր յատկութիւններէն և առանձնաշնորհումներէն, գործարանին մէջ մի ստորին արարած է և Հայ լինելուն համար երեսի կեղտ է: Այո, առաջին օրերը նա արհամարհանքով կը նայի իր այդ որդեգրած ստորին դիրքին վրայ, չհանդուրժեր վիճակին, բայց տևողութիւնը կը մամուռտ ամենագեղեցկակերտ քանդակներն իսկ. իր դիրքով և վիճակով հայրենիքին մէջ յարգանք վայելած և ուրիշներին պաշտօնական ներշնչած անձը գործարանին մէջ դեռ տարին չբոլորած խեղկատակ մը կը դառնայ հանապաղ տեսնուող գործաւորներէն և գործարանի պաշտօնեաներէն կատակուելով և ծաղրուելով՝ լեզու չգիտնալուն և օտարական լինելուն համար: Հայ մարդը սկզբէն խոժոռելով կը համակերպի այս անհարկ կատակներին՝ իր հացը ճարելու համար, և հետզհետէ դիրք

կուգայ իրեն ամեն բան:
«վերջապէս ապրուստ մը կըլլայ» այսչափ զոհողութեամբ, պատու, կեանքի և կրօնքի խայտառակութեամբ: Եթէ այս զոհողութիւնները յանձն առնուէին հայրենիքին մէջ, հոն ալ մի ապրուստ չէր լիներ. բացէն խօսի՛նք. նիւթապէս դեռ չը դորացած, ֆիզիքապէս փտտելու և բարոյապէս փճանալու մօտ մի ժողովուրդ դարձած է այստեղի հայութիւնը. շատ չմնաց որ քառորդ դար լի նի յորմէ հետէ Հայը հաստատուի սկսած է հոս, բայց դեռ գործաւորական չըլնալէն դուրս չէ կըցած գալ, վրայ տալով պատանեկան թարմութիւնը և երիտասարդական ոյժը: Տարակոյս չկայ թէ այս նոր սերունդն ալ — կոտորածներէն վերջ եկողները — իրենց նախորդներին պիտի յաջորդէ և թերեւ աւելի շուտ պիտի կարեն չի, որովհետեւ ինչպէս գործին, նոյնպէս սպառող վայրերին պատրաստ առաջնորդող մ'է «հին սերունդ»ը:

վերջապէս մտածելով Հայու այն սուրբ դիտաւորութիւնների վրայ՝ զորս անկարող լինելով իր հայրենիքի մէջ ի գործ դնել և զայն ազատ երկրի մէջ լիովին գործադրելու միտումով իր սիրելի հայրենիք կը ձգէ և կիսաւեր տուն ալ բոլորովին քանդելով օտար երկիր կը գիմէ, չենք կրնար արդարացի համարել գաղթականութիւնն երբ այս դիտաւորութիւններ կանհետանան օտարի օգը չնշեւէն քիչ վերջը: Եթէ լոկ կեանքի գոյութիւնը պահելու խնդիրն է որ զմեզ կը մղէ հայրենիքէն դուրս, եթէ թողունք մեր «սուրբ դիտաւորութիւնները» — ազգ, կրօնք և պարագայք — այս կեանք կը շնորհուի մեզ աւելի փառքերով մեր հայրենիքին մէջ. ուրեմն ինչո՞ւ մենք մեր դիտաւորութիւններէն կը չեղինք երբ օտար համար հայրենիք թողած, ազատ երկիր կուգանք և այդչափ տառապանք յանձն կառնենք:

Անուննիս կը փոխենք, լեզունիս կը փոխենք, կրօնքնիս կը փոխենք կամ բոլորովին կուրանանք, օտարի հետ կամուսնանանք, օտարի լեզուով երգել կուզենք, վերջապէս ի սրտէ կը տենչանք, կը բաղձանք օտարին նման լի և կամ ուրիշ խօսքով՝ կուզենք ըլլալ նոյն իսկ օտարը, բայց չենք կարող: Մեր սերունդը մեր ցանկու

թիւնը շուտով կը լեցնէ — ամերիկըն կըլլայ: Ազատաշունչ տուն մը ոտանաւոր գրելու համար՝ հայերէն երգ մը երգելու համար՝ ազգային դիրք մը կամ արտասահման տպուած լրագրի մը կարուկ խօսքը կարդալու համար՝ մեր նախահայրերը յիշելու համար՝ մեր կրօնքը պաշտելու համար՝ ազգային ընկերութեան անդամ եղած ըլլալու համար, և վերջապէս ամեն ինչ որ արդիւնաւոր է մեզ անելու համար՝ բանտ, աքսոր, մահ, կախաղան յանձն կանենք հայրենիքի մէջ. իսկ ազատ երկրի մէջ երբ այս վերոյիշեալ արդիւնաւոր բաներ գործադրելու դիտաւորութեամբ կուգանք և կըլքանենք մեր այս դիտաւորութիւն, ըսէ՛ք, ինչո՞ւ միջոց կը փոխարինուի մեզ. — օտարի գործաւորական կեանք մը ուրուն ուղեգծին կայարաններն են գիւնետուն, նմանօրինակ վայրեր և հիւանդանոց, մինչև գերեզման:

Ի՛հ, կրնաք պարծենալ ձեր Չարի, Ճորճ, Տիք անուններով, փոխանակ Հասան, Հիւսէյն, Ալի կոչուելու. բայց օտարութիւն մը հետ ամուսնանալը կտրուութիւն չէ քանի որ հայրենիքի մէջ մէկի տեղ չորս հատ կը տրուէր ձեզ եթէ կամէիք:

Յիշատի թուրքը մեծ յիմար մը եղած է ցարդ որ դարերով չէ կըցած իւրացնել ժողովուրդ մը որ ամիսներ մէջ ինքզինք կը մոռնայ օտար հողի վրայ. եթէ մի քիչ հանգիստ և մի քիչ ատեն ինք իր կամքին ձգէր այս ազգը, միշտ և այսօր եւրոպական ազգերին պէս ինքն ալ իր վեհափառ դրացիների բարձր առաքինի տիրութեան ներքով պիտի յորջորջուէր այսօր, փոխանակ «մեծ մարդասպան»ը կոչուելու, ձրիաբար դահճի պաշտօն կատարելուն համար ...:

ՕՏԱՐՈՒՆԻ ՆԻ ՀԱՅ ԵՐԹԱՍԱՐԳ

Օտարութիւն ինձ ասաց. «հէ՛ր ես լաւ լիս, արցունքը Հեղեղի պէս ինչո՞ւ են ոռոգում քու աչկունքը. դու տրտմութեան ճար ունիմ, կը փառաբան քու դարձը, Թըլիս վըրայ չե՞ս տեսնում փայլած շուշանն ու վարդը»:

— Չորս մի՛ ջանար, սիրակա՛ն, իմ
գարգը չես փարատիլ,
հոգիս հոգսից, ցաւերից չես փրկիլ,
չես ազատիլ.
Թո՛ղ իմ աչքից հեղեղայ արտասուն.
քի աղբիւրը,
Արտասունքն է լըւանում սըրտի խոր
խոր ցաւերը:—
Օտարուհին ինձ ասաց. «տե՛ս, հասել
է գարունը,
Դաշտերի մէջ բացուել են հազարե-
րանգ ծաղկունքը.
Ի՛նքնք դաշտը, ող քաշենք, ծաղ-
կունք քաղէ՛, փունջ փընջէ՛,
Հայրենիքիդ կարօտն ա՛ռ, որ թախիծ
քեզ չի տանջէ:»

— Հայրենիքիս կարօտը ձեր դաշտերից
չեմ առնիլ,
Սառ հիւսիսում երկինքը Հայաստանի
չեմ տեսնիլ,
Ուր բերրապտիկ ցոլուն են արեգակի
չողերը,
Կենսատու է անձրևը, մեղրածին են
յօգերը:—
Օտարուհին ինձ ասաց. «մոռացի՛ր քու
հայրենիք,
Քու հայրենի՛ւ այնտեղ է, ուր սիւ ում
են քեզ մարդիկ.
Տե՛ս արեւին, նա պայծառ է՝ չողջողում
հիւսիսում.
Հայաստանը կորել է, խնձ, դու ցը-
նորք ես ուղում:»

— Սո՛ւտ են, սո՛ւտ քո զըրյցքը, Հա-
յաստանը չէ՛ կորած,
Նա այնտեղ է, ուր Եփրատ օւ Տիգրիսն
են գրկուած,
Ուր Երասխը մըրմունջով յուզած ջու-
րըն է գլորում,
Ուր Մասիսի դադաթը ամպերից ցած
է նայում,
Ուր փայլում է արեգը իր կուսական
չողերով,
Ուր ջըրում է երկինքը երկրն զով
ցօղերով,
Ուր որ չի կայ բորեաս, չի կայ շիմուն ու
խորշակ,
Օգը շունչ է հրեշտակի, ջուրը մեղր է
անուշակ...
Հայաստանը կայ... աւա՛ղ, խոպանա-
ցած, ամալի,
Բայց կը ծաղկի, երբ նորից ծըծէ քըր-
տինքը Հայի...
Նորա ստինքը յամառ է, չի կերակրում
օտարին,
Օտարն խաբուած ասում է. «չի՛շաւ
աստղը Հայիքին»:
Բայց ի՛նչ, դու չես հասկանալ իմ
սրտամաշ դարգերը.
Մի՛ ջանար, ինձ չեն սփոփել թըշիգ
փայլուն վարդերը:—

Իմ տըտմութեան ցաւակից խանդա-
ղակաթ գրկելով,
Օտարուհին ինձ տըւաւ դաւաթը ի
գինիով.
Երկնակապոյտ աչերը անթարթ աչե-
րիս յառած,
Լաց ու ժըպիտ երեսին՝ նա մեղմ ձե-
նով ինձ ասաց.
«Երբեք գինի, պատանի, ի իշխատակ
այն երկրին,
«Որ սրտամաշ կարօտով կոչում ես քու
հայրենին».

«Պարզէ՛ ազնիւ ճակատըդ, զըւարթա-
ցի՛ր, ոգի՛ առ,
«Յուսակըտուր այդ գէժքով խըղճալի
մի՛ ձեւանար.
«Ձիւնաթաղ ու կիսամեղքաշտըդ դար-
նային շիշից
«Չե՛ն ըսթափում և յառնում մահա-
հանգոյն խոր քընից.
«Երբ ծագում է արեւը՝ մըռայլը չի՛
հայածվում,
«Մեռած բնութիւնն գէպի նոր կեանք
քընա չի՛ վերածում.
«Դէ՛հ, պատանի՛, քա՛ղ եղիր, խըմէ՛ դի-
նի, երգ երգէ՛,
«Տէրն է որբոյ օգնական, նա քու ազգն
էլ կը փրկէ:»
ԳԱՄՍՈՒՒ ՔԱՐԹԻՊԱՆԻ

ԼՈՆՏՈՆԻ L'ARMÉNIE ԼՐԱԳԻՐԸ

Տիար Մինաս Չերազ կը ծանուցա-
նէ L'Arménieի մարտ ամսաթուին մէջ
թէ ֆրանսերէն լեզուով իր ամա-
թերթը որ մինչև այժմ Լոնտոն կը հը-
րատարակուէր, փարիզ փոխադրուե-
լով մայիս մէկէն սկսած հոն պիտի հը-
րատարակուի:
Ուստի կը խոչընդէ որ առաջիկայ
ապրիլ 11էն սկսած իր հասցէի զըր-
կուելիքները փարիզ զրկուին իր ա.
նունով և Poste restante:

ՓԵՐԻՉԻ «ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ»Ը

L'Arménieի մարտ ամսաթուին մէջ
կը կարդանք հետեւեալը.
«Շատ անգամ խօսած ենք փարի-
զի հայկական կեդրոնական Միու-
թեան և իր գանձապահ ողբացեալ
ասպետ Ջոնաթի վրայ: Առաջին ան-
գամը լինելով ըսենք այսօր նաև թէ
այդ հայրենասիրական ընկերակցու-
թեան նախագահն էր մեր (L'Arménieի)
տնօրէնը որ գանձապահի մեռնելէն
յետոյ իր հրաժարական տուած է:
Կեդրոնական մասնաժողովի միւս եր-
կու անդամները, Տ. Մ. Գալփաքեան
որ հաշուակալ էր և Տ. Յ. Գալաբան
որ քարտուղար էր, կը շարունակեն
իրենց պաշտօնը:»

ՌՈՒՄԻԱ ԵՒ ԱՆԴԻԼԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ղիկնեան «Բօլթիէ Գօրէսթօն»
տէնէ՝ լրագիրն իմացեր է թէ Անգլիա
համաձայներ է որ Ռումիա գրաւէ օս-
մանեան Հայաստանը:

ԱՆԴԻԼԱՒ ԳԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գաղթային նախարարութեան եթա-
քարտուղար Լորտ Սէլպորն մարտ 2ի երե-
կոյին Պրատֆօրտի վաճառականական սե-
նեկի կողմէն իրեն տրուած ճաշկերոյթին
մէջ մի ճառ խօսելով, ի միջի այլոց ըսաւ
և հետեւեալը.
«Անգլիայի շահը իրական խաղաղութիւն
կը պահանջէ՝ բայց ոչ թէ խաղաղութիւն
պահպանել, ինչ որ ալ լինի:
«Մատակարարի համար Ֆրանսիայի հետ
կուր բռնուելը շատ սուղի նստած պի-
տի լինել մեզի, որովհետև Մատակարար-
ի մէջ վստահութիւն անգլիական շահերը
համեմատապէս այնչափ մեծ չլին. բայց

Ջինաստանի խեղդին մէջ՝ այդպէս չէ.
ամբողջ Անգլիա բացարձակապէս որոշած
է պահպանել թիէն. Չինի դաշնագրով ի-
րեն տրուած իրաւունքները:»

Անգլիական արեւմտեան Աֆրիկէի գոր-
ծերին. Լորտ Սէլպորն ըսաւ թէ Ֆրան-
սիայի հետ եղող բանակցութիւններ մասին
ոչ մի տեղեկութիւն չկրնար տալ. «Բայց,
ըսաւ. մեր սպայներ ալ Աֆրիկէի մէջ կօ-
րինակեն Ֆրանսացի սպայներին փայլուն
յանդգնութիւնը և կառավարութիւնն
ալ պիտի օրինակէ Ֆրանսական կառա-
վարութեան հաստատամտութիւնն ու
քաղաքավար վարմունքը:»

— Նիթէի հողերի անգլիական ընկե-
րութիւնը, Ֆրանսիայի Նրեսփոխանական
ժողովին մէջ վերջերս եղած վիճաբանու-
թեան առթով, անգլիական լրագիրներին
հաղորդած է մի երկար տեղեկագիր որի
մէջ կըսէ թէ Ֆրանսացիներ արեւմտեան
ժողկերքի անգլիական գաղութներին
ճանաչան փակելէ յետոյ, կը սպառնան
կլիւկ Հիւսիսային Աֆրիկէի երկու երրորդ
մասը, Ատլանթիքէն մինչև Նիթէի աւա-
զանը: Բայց Նիթէի ընկերութիւնը իրենց
առջև խոչընդոտ կանգնեցաւ:

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ՓՈՒՍԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Յունաստանի Երեսփոխանական ժո-
ղովի մարտ 3ի նստին մէջ կառավա-
րութիւնը յայտնեց որ Ֆրանսիայի,
Անգլիայի և Ռումիայի պաշտօնապէս
ծանուցադիր ստացած է թէ նոր փո-
խառութեան 120 միլիոն ֆրանքին
համար իրենց կերպաշխատողներն Նախա-
րարութիւնը կը յուսայ որ քիչ ատե-
նէն ժողովին կը ներկայացունէ այդ
երաշխատութեան վերաբերեալ
պայմանագիրը:

ԿՐԻՏԻԻ ԽՆԴԻՐԸ

Կ. պօլսէն կը հեռագրեն մարտ 2ին.
«Դիւանագիտական շրջանակներին մէջ
լուր կը պտըտի թէ Յունաստանի ար-
քայորդի Եօրկիոս իշխանի ընտրիլու-
թիւնը նորէն պիտի առաջարկուի և
այն տէրութիւններ որոնք ի սկզբան
չհամաձայնեցան այդ առաջարկու-
թեան, այս անգամ իրենք ալ ոյժ
պիտի տան ատոր:»

«Սուլթանը Եօրկիոս իշխանի ընտ-
րելութեան միշտ հակառակ է և այն
ատեն միայն պիտի ընդունի երբ բո-
լորովին նեղը մնայ: Միւս կողմէ ալ
ընտրելիների ուրիշ անուններ կառա-
ջարկուին, ինչպէս Չարթորիսի իշ-
խանը և Միլիթիէի Տաթեան իշխա-
նը:»

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԹԱԳԱՌՈՐԻՆ ՎՐԱՅ
ՆՂԱՄ ՅԱՐԱԿՈՒՄԸ

Ինչպէս իմացուցած ենք նախորդ
թուով, Գարտիձի մեղաւորներէ
մին ալ բռնուած է: Ասոր անունն է
Ճօրճի Գիւրեալու և մակեդոնացի
բանուոր մի: Տկար և վախկոտ մէկն
է որ թերևս ինքնին չպիտի համար-
ձակէր այդպիսի ոճրագործութեան մը
ձեռնարկել, սակայն Գարտիձի աղբե-
ցութեան ենթարկուած և անոր խօս-
քերէն յափշտակուած կերելի: Բայց
իր կարծիքով մի մեծ գործ կատա-
րած լինելու ոգեւորութեամբ զգացած
քաջութիւնը՝ իրեն մէջ տկարացեր է

վերջին րոպէին որով չկրցաւ սպան-
նել թագաւորի կառքին ձիերը և հե-
տեալիս իրենց ծրագիր ալ չյաջողե-
լով ապստուկեցաւ թագաւորը բարե-
բաղչապէս:

Երբ Գիւրեալու տարին ցոյց տը-
ւին Գարտիձիին, սա ուրացաւ թէ
այդ մարդ իր գործակից եղած է,
ինչպէս որ իրեն ներկայացուած ամեն
մարդի համար ալ ըսած էր թէ իր
գործակից չէ. բայց երբ Գիւրեալու
ինք խոստովանեցաւ իր մեղսակցու-
թիւն, Գարտիձի ալ խոստովանեցաւ
Աստիք կրէտէի պատերազմին մէջ ի-
րար ճանչցած են եղեր և երբ Աթէնք
վերագրած են, հոն իրար գտնելով
աւելի բարեկամացեր և ի վերջոյ խոր-
հրդակցեր են թագաւորը սպաննել,
Յունաստանի պարտութեան և թշուա-
ռութեան պատճառ թագաւորը կար-
ծելով որ իրեն թէ օտարին գործիք
գարձած և Յունաստանի դաւաճանած
լինի:

Ահաւասիկ թէ ինչպէս բռնեցին
Գիւրեալու: Ոստիկանութիւնը Գար-
տիձի տան մէջ խուզարկութիւններ
արած միջոցին, Գիւրեալու լուսանը-
կարը ձեռքն անցեր է. այդ մարդ
դանելու համար մանրակրկիտ խու-
զարկութիւններ եղեր են որոնց հե-
տեանքն եղած է Գիւրեալու ձերբա-
կալովը և հարցաքննութեան միջո-
ցին նեղը մնալով իր խօսքերէ բըռ-
նուել ու խոստովանելու Գիւրեալու 24
տարեկան է:

— Չորեքշաբթի օր (մարտ 2)
Գարտիձի և Գիւրեալու զատ զատ
հարցաքննուեցան նախ և յետոյ մէկ
տեղ բերուեցան: Գարտիձի ամեն
բանի պատասխանատուութիւնը իրեն
վրայ կ'առնէ և կըսէ թէ ինք օնէ
գաղտնի ընկերութեան հետ կապ չու-
նի, թէ իր կարծիքով Եօրկիոս թա-
գաւորը Յունաստանի համար մի մատ-
նիչ եղած և հայրենիքի բոլոր թշուա-
ռութիւններին պատճառ դարձած է.
հետեւապէս իր խղճի թելադրութեամբ
հայրենասիրական պարտաւորութիւն
մը կատարած է:

Իսկ Գիւրեալու իր մասին ամեն բան
խոստովանած է. ըսեք է որ սպանու-
թեան անյաջող փորձէն յետոյ փախեր
է դէպի Հիմէթ լեռին կողմը և այն-
տեղ պահուեցաւ եւ մինչև որ մուծը
կոխեր է. այդ ժամանակ Աթէնք վե-
րագտնելով դնացեր է իր տուն:

Չերքակալուած ոճրագործների ու-
րացումներին հակառակ, օստիկանու-
թիւնը կը շարունակէ իր խուզարկու-
թիւնները: Իրենց գործածած զէնքե-
րը գտնուած չեն դեռ. բայց յարձակ-
ման ժամանակ իրենց գործածած տե-
սակէ հրացանի, այսինքն կրա հրա-
ցանի փամփուշտների մի ծրար և մի
գաշիս գտած են Գարտիձի տանը
մէջ. ոճրագործութեան տեղն ալ ե-
րեքշաբթի օր մի փամփուշտաւոր գտած
են որ Գարտիձի խոստովանեցեր է թէ
իրենն է:

— Աթէնքի բոլոր դեսպաններն ի-
րենց երկրագոյնն եղող առաւելան
դեսպան Տ. Օնուփառաշնորդութեամբ
մարտ 2ին ներկայացան Եօրկիոս թա-
գաւորին որ իր ընտանիքէ շրջապատ-

ան.
 հե.
 զե.
 բե.
 ար.
 թէ
 է,
 մեն
 իբ
 քու
 ցու.
 աւ.
 ի.
 էնք
 իրով
 որ
 եւ,
 աւ.
 ար.
 ծիք
 եած
 ան
 ար.
 ներ
 անը.
 արդ
 ու.
 հե.
 բա.
 իջո.
 բո.
 ւ 24
 2)
 զւտ
 մէկ
 սմին
 բրին
 ուէ
 չու.
 ի) ա.
 աւտ

ուած ընդունեց զանոնք իր զահակաւ
դահլճի մէջ : Տ. Օնու իր բոլոր պաշ-
տօնակիցների կողմէն զայրոյթ և զըն-
տանք յայտնեց թագաւորին դէմ ե-
ղած զարշելի ոճրին համար և միանգա-
մայն ամենքի ուրախակցութիւնը
յայտնեց թագաւորին և Ս'արիա իշ-
խանուհիին ողջ առողջ ազատունելուն
համար : Թագաւորը իրեն եղած այս
համակրական ցոյցէ շատ զգածուած
շնորհակալութիւն յայտնեց դիւսպան-
ներին և ըսաւ թէ ոճիրը մէկ քանի-
անհատների միայն գործն էր . իսկ
ժողովուրդն այդ առիթ մը համարեց
իր հաւատարմութեան փառաւոր ցոյ-
ցեր անելու :

— Կ. պօլսէն կը հեռագրեն «Թոյ
մըզ»ին թէ Եօրկիտ թագաւորին դէմ
եղած սպանման փորձը սառս-կ տղա,
ւորուծիւն ունեցեր է առկածնին վը-
րայ որ ցաւակցուծիւն յայտնէր է ա-
նոր զիճակին վրայ :

— Ալեքէնքի արհեստաւորների ժողովները չորեքշաբթի օր կէսօրէն յետոյ հաւաքուելով մի մեծ ցոյց ըրին ի պատիւ թաղաւորին և թաղաւորական ընտանիքին : Մեծ բազմութիւն հաւաքուած էր պալատի հրապարակին վրայ : Մի պատուիրակութիւն ներկայացաւ պալատը որ բազմաստիճաքէր մի հանրագիր տուաւ թագաւորին , խնդակցութիւն յայտնելով որ ողջ առողջ աղատուած էր իրեն գէժ եղած զարշիւի ոճրէն և հաւաստելով թէ ամբողջ յոյն ազգը որ հաւատարիմ է իր թագաւորի, սաստիկ կերպով կը դատապարտէ ֆարութիւն և իր մեղսակիցներին արարքը : Թագաւորը շնորհակալ եղաւ պատուիրակութեան և խնդրեց որ ժողովը ինչ հաշորդեն թէ իր ըրած այս գեղեցիկ ցոյցի համար երախտագիրտութիւն կը յայտնէ թագաւորի :

— Տիկին Քարնո, Ֆրանսաի Հան
բազմետութեան նախորդ նախագահի
այրին, ինդակցական հեռագիրը զըր-
կած է Երկրիս թագաւորին իր ա-
զատութեան համար : Խեղճ Տիկին
Քարնոն սաստիկ յուզուած կը լինի
անշուշտ այս առթիւ յիշելով իր էր-
կան զօհ լինելը մի այդպիսի ցած ոճ.
բազործութեան որի վրայ բոլոր աշ-
խարհ գաւեցաւ :

— Երեսփոխանական ժողովը գու-
մարուեցաւ հինդլաբթի օր (մարտ 3),
Ատենապետը հրաւիրեց ժողովին սր
թագաւորին զէմ՝ գործուած ոճրին
համար ազգին սոսկումը և ազգին իր
թագաւորի ու անոր զերդաստանի
համար ունեցած հաւատարմութիւնը
յայտնող մի ուղերձ տրուի։ Ուղերձը
միաձայնութեամբ քուէարկուեցաւ։

— «Թայմզզ»-ի Աթէնքի թղթակիցը ոճրագործութեան պատմութիւնը նոյն իսկ թագաւորին բերնէն լսեր է որ հետեւեալ կերպով պատմեր է .

(«Այսօրին գրէթէ գագաթը հասած էինք, դէանցի որ հրացանով զինուած երկու մարդ կար հոն որոնք աջ կողմը զառիկայութիւն վրայ կնցած էին» Ս. Ննցմէ մին 25 տարեկանի չափ էր, երեսօղական տարազով հագուած և զգուշին աւ կըր որ մի գլխարկ զբաւ՝

միւսը 20 տարեկան մի երիտասարդ
էր, վրան պղռզ մը հագած : Երբ
անոնց առջև հասանք, երկուքն ալ
հրաջանին շտկեցին և կրակ ըրին .
այնպէս կերևէր թէ ձիերը վիրաւո-
րելու և կառքը կեցուռնելու համար նը-
շան կանոնէին զնդակներէ մին ձիերի
վրայ դռնուած կաղմուածքին զարկաւ
և թխթխ կերպով վիրաւորեց անոնյմէ
մէկի կռնակը . ուրիշ զնդակ մ'ալ ե-
կաւ ապաստուորին սրունքը վիրաւո-
րեց որմէ տեսայ որ առատօրէն կը
վազէր արիւնը :

«Երկու մարդերը զենքերը պար-
պաժնուն պէս, հրացանները նորէն
լեցունելով՝ ճանրուն վրայ ցառկեցին
մեր ետեւը, մեզնէ մի քանի քայլ հե-
ռուն, և աւելի աղէկ նշան առնելու հա-
մար երկուքն ալ ծունկի վրայ եկան

« Աղջկիս պաշտպանելու յուսով,
կառքին մէջ ոտքի վրայ կանգնեցա-
մնոր առջև և աչքերս անկամ նայե-
ցայ այդ երկու մարդերի երեսին, ըս-
պառնական կերպով շարժելով գաւա-
զանս : Կարծես թէ իմ այդ դիրքս
շուարեցուց զանոնք . մանաւանդ ա-
ւելի պղտիկը շատ յուզուեցաւ և ձեռ-
քերն սկսան այնպէս դողդալ ու ան-
կարող եղաւ նշան առնելու : Նոյն իսկ
վարձեց երեսը ծածկել ձախ թնովր :

«Այլ սակայն աւելի տարբ.քոտը որ
անշուշտ աւելի պաղարւնեութիւն ու
նէ՛ռ, անվորդով կը շարունակէր նշան
առնել և կերեւէր թէ որոշած էր ին-
ծի զարնել: Այդ րոպէին համոզուե-
լով թէ չպիտի կրնայի վտանդէն ազա-
տիլ, անոր կրակ ընելէն առաջ հաշ-
ուեցի մէ՛կ, երկու, երե՛ք: Իր ըն-
կերն ալ կրակ ըրաւ. բայց երկւ.քն
ալ չկրցան դարնել իրենց նպատակի:
Ահապարանքով նորէն լեցուցին հրա-
յտանները և երբուրդ անգամ ալ պար-
պեցին. բայց միշտ ապարդիւն մնաց:
Ամենքը վեց անգամ պարպեցին,
Շատ ուշադրութեամբ դիտեցի այդ
երկու մարդի երեսները այնպէս որ
տարակոյս չունիմ թէ զիրենք պիտի
ճանչիմ եթէ տեսնեմ: Երկուքն ալ
այնուհետեւ զէնքերնին վար առին և
փախան դէպի հիմէթ լեռին կողմը,
Այդ միջոցին, կառապանը որ կառքը
կեցուցած էր, խնդր զլուսը ժողկե-
լով ճարտարամտութեամբ խարապա-
նեց ձիերը:

« Իլլսանուհին շատ հանգարտ կե-
ցաւ. ձայն չհանեց բնաւ և հրացանի
առաջին հարուածէն յետոյ, ձեռքը
դէպի գլուխը բարձրացունելով դի-
տեց յարձակողների դէմքը: Իր պա-
ղարինութիւն պահեց մինչև վերջին:
Բայց ո՞ր պալատ հասանք: »

ԹԻԻՐՔԻԱԼՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ.պօլսէն կը հեռագրեն մարտ 2ին.
ՔՀԼսէյին զատելեր և հալիզատէներ
ընտանիքներն որոնք երուսաղէմ կը
բնակին և մեծ յարգանք կը վայելեն
հոն, տեղական իշխանութիւններէն
յանկարծ ձերբակալուելով Պէյրութ
տարուեցան և անկէ ալ անյայտ մի
տեղ զրկուած են: Ի՞նչ նշան լինե՞լ-
ուն վրայ ոչ մի լուր չկայ: Այս պատ-

ճառով մեծ գրգռութիւն լինեալ է մահ-
մէտական ընտանիքներին մէջ որով-
հետեւ աքսորութենէն բացմարդարէի սե-
րունդէն կը համարուէին և իրենց ազ-
գականներ երկար դարերէ ի վեր կը
բնակին Սիրիայի մէջ :

« Կը կարծուի թէ արքայորդան պատ-
ճառն այն եղած է որ նոր կառավարիչ
Թէվֆիզ պէյի պահանջած մէկ տու-
գանքը սերժեր են վճարել : »

— Ռումանիաի հետ առևտրական
դաշնագիրը ստորագրուեցաւ փետր.
15/27ին:

ԾԱՅՐԱԴՈՅՆ-ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԳՈՐԾԵՐԸ

Անգլիական և ավմանական դրամա-
տուհներէն հարիւրին 4 տոկոսով 2ի
նաստանի բրած վիճառութեան պայ-
մանագիրը կնքուեցաւ Բէքլինի մէջ
փետրուարի 28ին : Հրապարակ հան-
ութիւք պարտաթուղթերին զինը ,
պայմանագրի որոշման համեմատ , 83
է :

— Անգլիայի խորհրդարանին մէջ
 երեսփոխան Տ. Աշմէտ Պարթէթ մի-
 օրակարգ առաջարկեց, ըսելով թէ
 Զինաստանի անկախութիւնը կենսա-
 կանկարկոթութիւն ունի Անգլիայի վա-
 ճառականութեան և ազգեցյութեան
 համար։ Արտաքին գործերի նախա-
 րարութեան ենթաքարտուղար Տ.
 Քըրքըն յայտարարեց թէ այդ անկա-
 խութիւն հիմն է արդէն անգլիական
 քաղաքականութեան ։ Ժողովը իր
 վստահութիւն յայտնեց նախարարու-
 թեան ։

— Հօնկ Գրօնկէն կը հեռացընն մարտ
1ին թէ « Դոսթոն » և « Գրօնքորտ » ա
մերիկեան մարտանաւներին կը սպա
ւեն այնտեղ :

— Անգլիայի երեսփոխանական ժողովի երեքաբնի օրի նստին մէջ Տ. Քրդրըն հետեւեալները խօսեցաւ, ի միջի այլոց, Ամէտ Գարժէէթի առաջարկին առթոյ.

«Չլինաստան Անգլիային խօսք տը-
լած լինելով որ ուրիշ ոչ մէկ տէքու-
թեան չդիմէ փոխառութեան համար ,
պարտաւորեցաւ սեղանաւորների դի-
մել : Եղած փոխառութենէն դրամա-
կան ոչ մի վտանգ չկայ Անգլիային . ընդ-
հակառակ, անգլիական դիւանագիտու-
թեան ճարտարութիւնը և Անգլիայի
համար Չլինաստանի ունեցած բարե-
կամութիւնը կապացուցանէ :

«Մէկ խօսքով՝ վերջերս եղած հաշ-
տարար կարգադրութիւններին մէջ
կնկլիտ ջանադած է պահպանել թիւն-
քին՝ դաճագրէն բխող իր իրաւունք-
ներ և պաշտպանել Չինաստանի ան-
կախութիւնն ու ամբողջութիւնը»

Միևնոյն նստի սկիզբը և զանազան
անդիրներն պատասխանելով, Տ.Քըր-
ըն պարտաւորուեցաւ հետեւեալ տե-
սելու թիւնները տալու .

«Կերեի թէ ճիշդ է որ Ռուսերը
Զօրէաի հետ կը բանակցին ամուսնի
ի միջնաւոց հաստատելու համար
Խուլանի ծովախոշի բերանին մէջ,
իտալէան կողին, ինչպէս որ Ճափոն
էկ հատ ունի արդէն» :

« Ռուս զօրքերին Մանչուրի մտամ

լինելու լուրը չէ հաստատուած ։
« Անդրիա իր բանակցութիւններ կը
շարունակէ Ռուսիայի և Ալմանիայի հետ,
սինական ծովեզրի մէկ կէտը գրաւե-
լու համար ։ »

— «Թայմըզ» հետեւեալ տեղեկու-
թիւնները կուտայ չինական փոխա-
ռութեան կնքուելուն վրայ .

«Հարիւրին 4 տոկոսով 16 միլիոն
լիւրաի (400 միլիոն ֆրանք) փոխառու-
թեան վերջնական պայմանագիրը Բե-
քինի մէջ կնքուեցաւ երէկ (փետր.27)
Հոնկքոնկ Էնտ Շանկաի պանքաի, Ա-
րեւելեան.առիական ալմանական պան-
քաի և Երլնային.կայսրութեան կա-
ռավարութեան միջև 45 տարիէն պի-
տի վճարուի առնուած փոխառութիւ-
նը և արժեթուղթերին պայմանագրով
որոշուած զինը 83 է : Զինաստան իբ-
րև երաշխաւորութիւն տուած է մաք-
սատուրքերի զեռ գրաւի չդրուած
հասոյթներէն մաս մը և «լիքին»ի
տուրքէն մաս մը :

« Զէ Գլխակի և Եանկ-Զէի հովտի
նահանգների հասոյթները չիմական
մաքսատուների վարչութեան անմի-
ջական վերահսկողութեան տակ պիտի
դրուին » :

— Ուսանակոն «Վլատիմիր. Մոնո-
մախ» մարտանալը երեքշաբթի օր հա-
սեր է Ատէն ուրկէ կերթալ Զինաս-
տան. մինեոյն ժամանակ «Բէթէրս-
պուրկ» յաճաւորակը 1000 զօրքով և
պաշարեկէններով ու ռազմած. զինքով
կը մեկնէր Օսէսաէն Վլատիվոսթոք
երթալու համար :

Ռուսազան «Նաւարին» և «Սիսօի-
վէլիքին» զրահաւորենբը Սէնկափուը
հանդիպեցան ուր իրեհցմէ առաջ հա-
սած էին ալքանական «Տէօլլանտ» և
«Ժէֆլին» մարտանաւները :

ԱՐՏԱԾԱՆԿՄԱՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Ամերիկայի Միացեալ-Նահանգներին
կառավարութիւնը յայտարարեց ե
բացարձակապէս թէ սպանիական
կառավարութիւնը ուէ պատասխանա-
տուութեան չէ կարելի հնթարկել
Հաւանտի առջեւ ամերիկեան «Մէյն»
վարտանաւի պատահած աղէտին հա-
մար :

— Հուդարիւի նախարարացես
Պարոն Պանֆիլ ելևափոխանական ժո-
ղովին ժի օրինադիմ պիտի ներկայա-
րունէ եւկաթուղի շինելու համար
Յօսնաի մէջ :

— Ողևատոպուէն (Ռուսիա) մարտին հեռագրած են Լոնտոնին «Տէյլի րաֆիք» լրագրին թէ անգլիականներ հիւպատոսը իր սպասաւորին հետ եկանդ պտոյտի ելած միջոցին աւաակներ իրենց վրայ յարձակելով կոոպուեր և չարշարեր են : Հարկ եղեր հիւանդանոց փոխադրել սպասաւորը : Դեռ ոչ մի ձերբակալութիւն եղած :

— Հաւանաէն նկած հեռագիրներ
իմացունէն թէ սպանիական զօրքե-
ն իւրէն ընդհարումներ ունեցեր են
Բուլաի արեւելեան նահանգների ա-
ստամբններին հետ : Զօրավար Բան-
օի հրամանատարութեամբ չորս

վաշտ պորքեր մի քանի օր շարունակ կատաղի կռիւներ ունեցեր են ապրտամբներին հետ որոնցմէ 171 հոգի վիրաւորուած կամ մեռած են . աւտոնց մէջ կը գտնուին չորս նշանաւոր ապստամբապետներ :

Սպանիական կառավարութիւնը կը յայտարարէ թէ Բուպարի այդ շարժումները նկատմամբ մեծ յաջողութիւններ չեն հասնելու : Մարտի 1-ին իր բռնած դիրքէն գոհ է :

— Անգլիայի նախարարապետ լորտ Սալզբորնի ցուրտ առած լինելով ինքնուրուշ քննարկներ է :

— Ռուսիայի Ալեքսանդրա Ֆետովա ռուսա ձարուհին որ վարդիծոցի (rougeole) հիւանդութենէն բռնուեր էր , առողջանալու վրայ է :

— Հոգմի պապը մարտ 2ին իր ծնունդի 89րդ տարեդարձին առթով (ծնած է 1810 մարտ 2ին) շնորհաւորութիւններ ընդունեց զանազան կողմերէ :

— Սերպիայի կիւմուրներն որ վերջապէս լորտի Երկրի ինքնապաշտպանութիւնը թէ թէ քաղաքական յետ կանչեր է սերպական զեպական կրուիչ զօրապետը որ արմատական կուսակցութեան պետերէն է : Ասկէ առաջ ալ յետ կանչած էր : Չէթինեէն սերպական զեպական վեթիմերովիչ զօրապետը և Սոֆիան ալ Տ. Տանիլը : Ասոնք երեքն ալ Պաշտանների սլաւ տէրութիւններն Ռուսիայի հովանիին տակ զաջակցութիւն մը կազմելու դադարաւորին ներկայացուցիչներ էին :

— Սլովենիայի Ռայնաթալի ելմտացոյցի յաճախողութիւնը ստուար մեծամասնութեամբ ընդունեց նաւատորմի օրինազօր Յրդ յօգուածը որով պէտք եղած դուրս դուրսուած թեան արմատաբուծեան տակ կը դուրս : Սլովենիայի ծովագնացներն առջև կուսելու յատկացած նաւատորմիցը գործը վիճակի մէջ դնելու համար :

— Իտալական Սահմանադրութեան հրատարակուելու յիսնամեայ տարեդարձը տօնակեցաւ երկրի ամբողջ Իտալիայի մէջ : Թագաւորն ու թագուհին հանդիսաւոր կերպով կապիտոլ զնացին , ինչպէս սովորութիւն էր նախկին Հռոմի մէջ , հոն ընդունելու հասարակ յիսնամեայ տարեդարձը և Երկրայի ժողովների պատուիրակութիւններ յարգանքները :

Հանրապետականներն ու ընկերայաւ կաններն ամեն քաղաքների մէջ միմիկներ կազմաւ երպար էին , այդ տօնախմբութիւնների գլխավորութեամբ և Սահմանադրութեան վերաքննութիւնը պահանջելու համար : Իսկ միջոցներ ձեռք առնուցան ու յաջողութիւններ չծագին :

Թագաւորը Սահմանադրութեան տարեդարձին առթով ներողութիւններ հրատարակեց քաղաքական , լրագրական , մեծամասնութեան , զինուորական դատաւարութեան և այլ կանոնադրականութեան պատճառներով բանտարկուած կարգ մը անձերի համար :

«ԱՐՄԵՆԻԱ» 10 ՅՐԱՆՔՈՎ

Պուկարաբնակ Հայերէն անոնք որ չեն կարող տարին 20 Քր. վճարել Արմենիա ստանալու համար , կրնան տարին (1) 10 Քրանքով կամ ամիսը 1

(1) Տարեկան բաժնորդագրութիւն .

Քրանքով բաժնորդագրուիլ նոյն լրագրին . Պուկարաբնակ Պուկար , տարեկան 15 Քր. է կամ ամիսը 1 Քր. 50 անթմ . : Այդ պարագային թերթերը Ֆիլիպէն կը զրկուին : Կընդունուի Քրանսական և պուկարական նամակները : Դիմել ոչ թէ թերթի խմբագրութեան , այլ Ֆիլիպէ . Գ. Սուրբան , փողոց Բէշէճի ինէ պէյ , թիւ 112 հասցէին :

ԾԱՆՈԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԲԱԺՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ԱՐՄԵՆԻԱ»

Ժ Գ ՇՐՋԱՆԻՆ

(1897 ՕԳՈՍՏՈՍ—98 ՅՈՒՆԻՍ)

Պայմանները դրուած են թերթին ճակատը «Բաժնորդագրութիւն» վերնագրին տակ :

Լոյս տեսաւ

ԲԱՅՅԻԻ

ՍԱՄՈՒԷԼ

պատմական վեպը

Ա. Բ. Գ. Գիւրք

Հեղինակի վերջին պատկերով

Գինն է 7 չիլինգ

Իսկ «Դաւիթ-Բէկ» հատոր Ա, Բ և Գ վերջաբանով և «Կայծեր» հատոր Բ. յիսկատար , լոյս պիտի տեսնեն ներկայ տարուայ ընթացքում , որոնց բաժնորդագրութիւնը շարունակուում է . երկու դրքի միասին բաժնորդագրին է՝ 10 չիլինգ . իսկ լոյս տեսնելուց յետոյ կարծես 14 չիլինգ :

Յանկացողները թէ՛ Սաւոնէի և թէ՛ Բաֆֆիի միւս երկերի համար , կարող են դիմել այս հասցէին

Mme Raffi
270, Uxbridge Road
Shepherd's Bush,
London W.

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ԳԱՆՁԱՆԱԿ

ԱՐՄԵՆԻԱ ԼՐԱԳՐԻՆ

Արմենիայի չրջանի սկզբէն (օգոստոս) բաժնորդ եղած լինել և կանոնի համաձայն իրենց բաժնորդագրին 20 Քրանքը կանխիկ վճարել փափագողներին մի գիւրութիւն տուած լինելու համար , ահա մենք ծախու հանած ենք «Խնայողական գանձանակ ԱՐՄԵՆԻԱ լրագրի» :

Ամեն անգամ երբ մարդ գիւրութիւն ունենայ արծաթ 50 սանթիմոնց մը (10 սենթ ամերիկեան = 50 սթո . թիւքա պուկարական = 50 պանի առւմանական և այլն) մէկ կողմ դնելու ,

դոստոս ամսէն սկսած կընդունուի . իսկ հիմա ամսական բաժնորդագրութիւն միայն կընդունուի , 1898 յունիս ամսէն անդին չանցնելու պայմանով :

կը ձգէ այդ խնայողական գանձանակի մէջ , ուր ձգուածը ալ անկարելի է որ դուրս հանուի մինչև որ Արմենիայի բաժնորդագրին 20 Քրանքը (40 հատ 50 սանթիմոնց) մէջը լեցուելով չամբողջանայ : Այդ ժամանակ միայն կրնայ պարպուիլ , տակի կողմէն կափարիչը դարձնելով և պարպուելն յետոյ նորէն կրնայ գոցուիլ 20 Քրանքի մի նոր խնայողութիւն ալ գոյացունելու համար :

Գանձանակը դիւրատար փոքրիկ բան մ'է որ մինչև իսկ գրպանի մէջ կրնայ պահուիլ եթէ ուզուի : Վրան չինուած կայ նաեւ քանակաւոր մը որ գանձանակին մէջ ձգուած դրամները 5 Քրանքի հասածին պէս , կը սկսի այնուհետեւ ցոյց տալ թէ մէջի դրամը ո՞րչափի հասած է :

«Խնայողական գանձանակ»ի գինն է 2 Քրանք , Այդ դրամը մեզ վճարողին կը զրկենք գանձանակին հետ մէկտեղ մի ստացագիր որի վրայ նշանակուած կը լինի գնողի անունն ու հասցեն : Եթէ ՄիտիւնՈՅՆ ԱՆՁԸ , առանց ուշանալու ժամանակին բաժնորդ գրուելով Արմենիա լրագրի տարեշրջանի սկզբէն (օգոստոս ամիս) , 18 Քրանքի հետ մէկտեղ յիշեալ ստացագիրը վերադարձունէ Արմենիայի խմբագրութեան , ամբողջ մէկ շրջանի բաժնորդագրին 20 Քրանքը վճարած կը համարուի , որով «Խնայողական գանձանակ»ը ձրի կը մնայ իրեն :

ԾԱՆՈԹ ԳԻՐԿԵՐ

Արմենիայի խմբագրատան մէջ ծախու կը գտնուին հետեւեալ գիրքերը որոնց առջև նշանակուած գիներին մէջ հաշուուած է նաեւ զրկելու փոստի ծախքը :

Ծրարները ապահովագրուած (recommandé-registré) ստանալ ու գրողները պէտք է որ ամեն մէկ ծրարի (մինչև 2 քիլո) համար 25 սանթիմ ապահովագրութեան ծախքը վճարեն :

ԻնչիւնԱՆ. Կսկհանք (Բանաստեղծական գրուած մը Հայաստանի վիճակին վրայ) . 1890. Տպագր. հեղինակին . Նիւ Եորք . 30 սանթիմ

Արտուր Հայաստանի կամ Տեղեկագիր Բալուայ , Քաղաքագրու , Չարսանճագի , Ճապողղուրի և Երզնկայու : Յաւելուած ըստ խնդրանայ ազգասիրաց «Խիզան գաւառ» : Աշխատասիրեաց Պողոս Դ. Վ. Նաւալեան . 2 Քրանք :

— ՊԵՏԱՆԻ ԳԻՏԵԼԻԲԵՐ. (Յատկապէս պատրաստուած Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց Հայ գաղթականներուն կեանքի , ժամանակի և դրամի խնայողութիւն ընել տալու հարկ եղած գիւրութիւններն ընծա . յելու համար .) Աշխատասիրեաց Պետրոս Ռ. Թորոսեան . Տպագր. Նիւ Եորք , Էլիտա Ետալա և ընկ . 1897 : Ամերիկա գնացող Հայերին և կամ արդէն հոն գտնուողներին համար շատ կարեւոր գիրք է : Գինն է 1 Քրանք և 25 սանթիմ :

PURIFIEZ L'AIR

en brûlant du PAPIER d'ARMÉNIE
Le meilleur Désinfectant connu.

L'emploi du PAPIER d'ARMÉNIE au point de vue de l'hygiène des habitations, est un véritable service public.
EN VENTE PARTOUT
Gros: A. PONSOT, 8, Rue d'Engliem, Paris. Échantillon gratuit.

« Արմենիայի թուղթ »ը (Բարիէտ Արմենի) որ զօրաւոր հակաանխան մ'է , կը մարբէ բնակարանների օդը : Շնչառական գործարանների տկարութիւն ունեցողներին հանգաւտութիւն կը պարգեւէ իր անուշահոտ բուրուաներով : Իր եւ իրենների առողջութեան հոգ տանող ամեն մարդի բնակարանին մէջ անհրաժեշտ պէտք է : Նոյնպէս շատ պէտք է ճանբորդութեան մէջ , ինչպէս օթեանին (hôtel) անհի օդը մաքրելու համար , քանի որ մարդ չկրտեր թէ իրմէ առաջ հոն բնակած անձը շատ կամ քիչ առողջ մէկն էր :

Մարտէյլի մէջ կարելի է ստանալ « Արմենիայի թուղթ »ը Արմենիայի խմբագրատանէն ալ , ուր պահեստի (dépôt) դրուած է , հետեւեալ զինքերով : 35 սանթիմ է մէկ տետրակը որ կը պարունակէ ծխելիք 8 թերթ (մէկ թերթը 3 կտորէ կը բաղկանայ և ամեն մէկ կտորին վրայ տպուած է Papier d'Arménie եւ շինող դորժա . րանատերին ստորագրութիւնը A. Ponsot : Մէկ գեղեցիկ տուի որ կը պարունակէ 12 տետրակ եւ 2 ալ թիւ թեղէ թղթակալ . 3 Քրանք եւ 60 սանթիմ է :

Մարտէյլէն դուրս զրկուելու համար 1 տետրակի գինն վրայ պէտք է աւելցունել նաեւ փոստի ծախքը 15 սանթիմ : Նոյնպիսի փոստի ծախքով կարելի է զրկել մինչև 5 տետրակ միւսնոյն ծրարի մէջ դրուած : Մէկ տուփի գինն վրայ պէտք է աւելցունել փոստի ծախքի համար 20 սանթիմ :

Ապահովագրուած (recommandé-registré) զրկուիլ ուզողները պէտք է վճարեն նաեւ ապահովագրութեան ծախքը որ է 25 սանթիմ 1 ծրարի համար . 25—26

ՅՆՈՐԷՆ—ԻՄՔՈՒԴԻՐ

Պ. ՓՈՅՅՈՒՆՅԱՆՆԱՆ

ՄԱՐՏԵԼ

Հայերէն տպագր. Պ. Փոքրագրագիր
Le Gérant: François CARRIERE
Marseille. — Imprimerie et Papeterie du 1861
8, Quai du Canal, 9